ДОВІДКА

ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ З ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У ПРОЦЕСІ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

проєкту документа державного планування –

«**СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ САДІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2023-2027 РОКИ**»

та звіту про стратегічну екологічну оцінку

У відповідності до статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі Закону) в рамках консультації з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки проєкт документа державного планування, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення цих документів були подані Садівською сільською територіальною громадою до органів, зазначених у статтях 6, 7 та 8 Закону.

В рамках консультації з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки до Садівської сільською територіальної громади надійшли зауваження та пропозиції від уповноважених органів: Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації, Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Копії листів представлені в додатку 1, 2 та 3. Орган зазначений в статті 7 Закону (Міністерство охорони здоров'я України) не надав зауважень і пропозицій протягом зазначеного законом строку, тому вважається, що зауваження і пропозиції відсутні.

Яким чином у документі державного планування (ДДП) та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, подані відповідно до статті 13 Закону представлено в таблиці.

З урахуванням редакції звіту про СЕО та ДДП відповідно до зауважень та пропозицій, наданих Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів, Управлінням охорони здоров'я Сумської області та Департаментом захисту довкілля та енергетики Сумської ОДА, проєкт Стратегії пропонується до затвердження.

Таблиця 1.

№	*Уповноважений орган*	*Формулювання в проєкті ДДП/звіті про СЕО, до якого висловлено зауваження*	*Зауваження/пропозиція*	*Спосіб врахування*	*Обґрунтування щодо включення/невключення пропозицій до Програми, виходячи з реальної можливості їх реалізації*
До проєкту документа державного планування – «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки»					
1	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 5 Стратегії	Згідно з розділом 5 проєкту Стратегії передбачається облаштування місця видалення твердих побутових відходів (далі - ТПВ) відповідно до норм законодавства, придбання спецтехніки для захоронення ТПВ, в той час як відповідно до Регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації керівника обласної військової адміністрації від 16.11.2022 № 419-ОД, на території Сумського кластеру, до складу якого входить Садівська сільська територіальна громада, передбачений єдиний регіональний полігон ТПВ на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району. Всі інші полігони та сміттєзвалища підлягають закриттю та рекультивації до 2030 року згідно з	Враховано	Оперативну ціль «Облаштування місця видалення ТПВ відповідно до норм законодавства» змінено на «Облаштування місць збору ТПВ відповідно до норм законодавства» та відкореговано завдання розвитку територіальної громади

			графіком, який повинен бути відображений у місцевому плані управління відходами.		
2	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 5 Стратегії	Конкретизувати наступні завдання оперативних цілей В.3.1 «Поліпшення екологічного стану громади» та В.3.2 «Екологічна безпека» проєкту Стратегії: 1) відновлення та підтримка сприятливого екологічного стану та гідрологічного режиму природних об'єктів громади (вказати конкретні об'єкти, що потребують цих заходів); 2) охорона і стале використання водних ресурсів, грунтів, земель, атмосферного повітря, біологічного й ландшафтного різноманіття; 3) проведения природоочисних та відновлювальних робіт;	Враховано	Завдання «Відновлення та підтримка сприятливого екологічного стану та гідрологічного режиму природних об'єктів громади» доповнено: відновлення природного стану та функціонування річкової системи р.Любань на території Низівського старостинського округу. Завдання «Охорона і стале використання водних ресурсів, грунтів, земель, атмосферного повітря, біологічного й ландшафтного різноманіття» доповнено: виведення з активного використання і консервація низькопродуктивних земель, земель під низинними болотами, тимчасово підтоплюваних земель, які в даний час знаходяться в активному сільськогосподарському використанні, створення на таких площах екологічно стійких ландшафтів. Співпраця з лісогосподарськими підприємствами щодо заліснення територій громади для охорони та сталого розвитку біологічного та ландшафтного різноманіття. Завдання «Проведения природоочисних та відновлювальних робіт» та «Відновлення навколишнього природного середовища»

			4) відновлення навколишнього природного середовища.		об′єднано в один захід та конкретизовано: забезпечення екологічно безпечного збирання, перезатарення, зберігання непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин та тари з під них, які розташовані в межах Садівської сільської ради за межами населених пунктів у місцях наближених до: смт. Низи, с. Печище, с. Терешківка, в межах населених пунктів: с. Шпилівка.
3	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Стратегія	Рекомендуємо передбачити збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду шляхом пошуку нових, цінних природних територій та місць поширення рідкісних видів рослин і тварин. Зокрема, пропонуємо розглянути можливість погодження оголошення ландшафтного заказника місцевого значення «Степне» на площі 86,2 га. Копія листа Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації від 10.05.2023 № 01-17/901 про оголошення заказника, адресованого сільському голові с. Сад Сумського району, додається (в електронному вигляді).	Враховано	Рішенням двадцять дев’ятої позачергової сесії восьмого скликання від 20.06.2023 «Про погодження створення ландшафтного заказника місцевого значення «Степне» площею 86,200 га за рахунок земель комунальної власності Садівської сільської ради Сумського району Сумської області» погоджено Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації створення ландшафтного заказника місцевого значення «Степне» площею 86,200 га на території Терешківського старостинського округу Садівської сільської ради Сумського району Сумської області.

4	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Стратегія	Розглянути доповнення стратегічної цілі «Відновлення природного середовища та покращення екологічного стану громади» Стратегії завданнями та заходами щодо: створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розроблення та реалізації місцевої схеми формування екомережі; відновлення антропогенно змінених екосистем, рекультивації порушених земель, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель; відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень. Відповідно, пропонуємо зазначити показники ефективності реалізації Стратегії індикаторами: площа лісів та лісистість території; площа відновлених земель та екосистем, площа рекультивованих земель та земель, на яких проводяться заходи з консервації; кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду; площа територій національної		

			екологічної мережі.		
5	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Стратегія та Звіт про СЕО	Додатково врахувати наявність: Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р; Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р; Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117; Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційного плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р; рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від	Частково враховано	Цілі та заходи Стратегії узгоджуються з Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030 року, що в свою чергу узгоджуються з переліченими документами. Питання пом’якшення та адаптації до змін клімату враховано в звіті про СЕО відповідно Схеми висвітлення кліматичних питань в документах державного планування та при виконанні стратегічної екологічної оцінки.

			18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямами «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (https://mepr.gov.ua/news/32479.html). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»; Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р; Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням		

			Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р; Конвенції ООН про боротьбу з опустелюванням, Паризької угоди, інших міжнародних угод природоохоронного спрямування.		
До Звіту про стратегічну екологічну оцінку					
6	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 3 Звіту про СЕО	Відповідно до пункту 3.1 «Атмосферне повітря» Звіту передбачено запровадження новітніх технологій утилізації та видалення твердих побутових відходів, проте стратегічна ціль В.2 «Формування системи поводження з побутовими відходами» проєкту Стратегії не містить завдань щодо їх запровадження, у Звіті відсутня конкретна інформація щодо вказаних технологій та їх впливу на довкілля.	Враховано	Розділ 5 проєкту Стратегії має перелік стратегічних цілей, оперативних цілей та завдання щодо їх реалізації. В розділі зазначено що стратегічна ціль «В.2. Формування системи поводження з побутовими відходами» має оперативну ціль «В 2.2. Облаштування місця видалення ТПВ відповідно до норм законодавства», що в свою чергу має завдання «Запровадження новітніх технологій утилізації та видалення ТПВ, зменшення обсягів їх захоронення на полігонах». Однак проєкт Стратегії не зазначає конкретної інформації щодо даного завдання, що унеможливлює його оцінку в розрізі впливу на довкілля.
7	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 6 Звіту про СЕО	Відповідно до пункту 18 таблиці 6.2 «Вплив проєктних заходів на складові довкілля» Звіту передбачається негативний вплив на довкілля від спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами, проте у проєкті Стратегії та інших розділах Звіту конкретна інформація про вказані об'єкти відсутня, їх вплив	Враховано	Коригування внесено до розділ 6 Звіту про СЕО.

			на довкілля не оцінений.		
8	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 2 Звіту про СЕО	Інформація про поточний стан довкілля наведена по області в цілому, в той час як питання поводження з відходами, стану водних ресурсів (у т.ч. щодо водопостачання та водовідведення, технічного стану та ефективності очисних споруд), наявності та стану територій та об'єктів природно-заповідного фонду, і т.д. безпосередньо на території громади не висвітлено.	Враховано	Садівська сільська територіальна громада географічно знаходиться у північно-східній частині України - Сумському районі Сумської області. До складу Садівської сільської територіальної громади входить 33 населені пункти, загальною площею 0,037596 тис. км2. З урахуванням відсутності статистичних даних про стан довкілля по окремих населених пунктах громади та недостатньої кількості інформації по самій громаді характеристика поточного стану довкілля здійснена з наведенням також показників по Сумській області.
9	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 4 Звіту про СЕО	Зазначено, що інформація про вплив заходи проєкту Стратегії на зміну клімату розглянута у розділі 3, в той час як зазначена інформація у вказаному розділі відсутня.	Враховано	Питання пом’якшення та адаптації до змін клімату враховано в розділі 3.10 звіту про СЕО відповідно Схеми висвітлення кліматичних питань в документах державного планування та при виконанні стратегічної екологічної оцінки.
10	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 7 Звіту про СЕО	«Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування» Звіту не повністю відповідає вимогам статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон), оскільки містить загальні положення законодавства, без прив'язки до стратегічних та	Не враховано	Заходи з запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування будуть вживатися в межах повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, визначених статтею 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

			оперативних цілей проєкту Стратегії. Пропонуємо викласти передбачену розділом інформацію у табличній формі із зазначенням конкретних цілей, їх ймовірного негативного впливу на довкілля та відповідних заходів запобігання, зменшення та пом'якшення негативного впливу.		
11	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 8 Звіту про СЕО	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення» Звіту не повністю відповідає: вимогам статті 11 Закону з огляду на нижченаведене: 1) відсутня інформація про здійснення та результати порівняльного аналізу та аналізу тенденцій, які були передбачені заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки; 2) відсутні висновки щодо результатів цільового аналізу.	Не враховано	Не всі зазначені в заяві аналітичні методи були використані при розробці звіту про СЕО. При розробці звіту було проведено оцінку екологічних проблем документу державного планування і потенційного впливу на стан довкілля, проведено SWOT-аналіз та аналіз відповідність Стратегії екологічним пріоритетам державної екологічної політики.
12	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної	Розділ 9 Звіту про СЕО	Пропонована Звітом СЕО програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля потребують коригування показники моніторингу, зазначені у пунктах 3-7, оскільки відповідно	Враховано	Коригування внесено до розділу 9 Звіту про СЕО.

	адміністрації		до них збільшення обсягів утворення відходів, зменшення частки утилізованих відходів як вторинної сировини, зменшення кількості та площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду тощо зазначаються як позитивний результат, а зменшення обсягів утворення відходів, збільшення частки утилізованих відходів як вторинної сировини, кількості та площі територій та територій та об'єктів природно-заповідного фонду - як негативний.		
13	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 2 Звіту про СЕО	У розділі 2 Звіту міститься інформація щодо стану довкілля Сумської області в цілому, а не території проєктування, що є неприпустимим для стратегічної екологічної оцінки Проєкту.		Садівська сільська територіальна громада географічно знаходиться у північно-східній частині України - Сумському районі Сумської області. До складу Садівської сільської територіальної громади входить 33 населені пункти, загальною площею 0,037596 тис. км2. З урахуванням відсутності статистичних даних про стан довкілля по окремих населених пунктах громади та недостатньої кількості інформації по самій громаді характеристика поточного стану довкілля здійснена з наведенням також показників по Сумській області.
14	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів	Розділ 2 Звіту про СЕО	У Звіті мають бути наведенні характеристики стану всіх складових довкілля, визначених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» -	Частково враховано	Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров’я на територіях, які ймовірно зазнають впливу, за складовими довкілля зазначено в розділі 3 Звіту про СЕО.

	України		флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини, а також опис наслідків для них та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо території Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley		Розділ 2 Звіту про СЕО доповнено інформацією щодо території Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley.
15	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 6 Звіту про СЕО	У розділі 6 Звіту не зазначено можливий вплив на територію Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley. У розділі 6 Звіту не зазначено про відповідні заходи, які заплановано вжити стосовно негативних наслідків для території Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley.	Враховано	Коригування внесено до розділу 6 Звіту про СЕО.
16	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 8 Звіту про СЕО	У Звіті розглянуто лише одну альтернативу, а саме нульовий сценарій, що не дозволить виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування	Не враховано	Відповідно до статті 11 Звіт про СЕО має містити обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися. В Розділі 8 Звіту про СЕО розглянуто «нульову альтернативу». Розгляд територіальної чи технічної альтернативи, не проводився. Будь-яка територіальна альтернатива не можлива, так як проєкт ДДП проводився для конкретної громади, що обмежена територією. Територіальна альтернатива може розглядатися

			у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.		лише при реалізації конкретних проєктів відповідно до завдань та цілей проєкту ДДП, але така альтернатива буде обмежена межами території області. Розгляд технічних альтернатив Звітом про СЕО не проводився. Завдання з реалізації стратегічних та оперативних цілей обрані відповідно наявних ресурсів Садівської сільської територіальної громади. Розгляд технічних альтернатив можливий лише за умов реалізації конкретних проєктів відповідно визначених Стратегією завдань, оперативних та стратегічних цілей.
17	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 9 Звіту про СЕО	Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.	Частково враховано	В програмі моніторингу не наведені фактичні значення по рокам та на час затвердження документу. Дані значення будуть заповнюватись по кожному року відповідно до статистичних даних протягом року, наступного за звітним.

Фізична особа-підприємець С.В. Сидоренко

Довідку склав:

інженер-проектувальник С.В. Сидоренко

ДОДАТКИ

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
(ДУ «Сумський ОЦКПХ МОЗ»)
вул. Привокзальна буд. 27, м. Суми, 40022, тел./факс (0542) 65 78 86,
E-mail: sumy_olc@ukr.net, web:http://www.ses.sumy.ua код ЄДРПОУ 38523259

30.05.2023р. № 03/1342 На № б/н від 26.05.2023р

В.о. начальника управління
охорони здоров'я
Сумської обласної державної адміністрації
Анатолію КОТЛЯРУ

Про надання інформації
(в межах компетенції)

Надаю проєкт відповіді на звернення Садівської сільської ради Сумського району Сумської області. Розглянуто документи державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки», Звіт про стратегічну екологічну оцінку, повідомлення про оприлюднення.

Додаток: проєкт відповіді на 2 аркушах.

Генеральний директор **Володимир ЗБАРАЖСЬКИЙ**

Торгачов М.М (066-596- 83-96)

на №04-15/1/923 від 17.05.2023 року
Сумський район
Садівська сільська рада

Про розгляд містобудівної документації
(в межах компетенції)

На виконання вимог статей 4,8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» розглянуто звернення Садівської сільської ради Сумського району Сумської області розглянуто документи державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки», Звіт про стратегічну екологічну оцінку, повідомлення про оприлюднення.

Садівська сільська територіальна громада Сумського району Сумської області була утворена в 2020 році розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 598-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Сумської області». Кількість рад, що увійшли до складу Садівської СТГ, - 7. У громаді налічуються 33 населені пункти. Утворено 6 старостинських округів.

Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки (далі – Стратегія) є головним планувальним документом Садівської сільської ради, що визначає цілі, завдання, пріоритети розвитку громади з урахуванням тенденцій регіонального розвитку, загальнодержавних та регіональних пріоритетів, оцінки сильних та слабких сторін розвитку громади, можливостей, загроз і проблем. У ході роботи над стратегічним документом визначено пріоритетні стратегічні цілі розвитку громади та критерії їх досягнення, а також розроблено план реалізації Стратегії і представлено можливі джерела фінансування реалізації проєктів для досягнення поставлених цілей.

Більшість визначених Стратегією оперативних цілей направлені на відновлення економіки громади у воєнний (післявоєнний) період, зокрема відбудові транспортної, виробничої, соціальної інфраструктури, інфраструктури енергетики.

У структурі економіки особливу роль відіграє сільське господарство, яке і є основним бюджетоутворюючим платником. Аграрний сектор має сприятливі природні умови та значний потенціал, є провідною галуззю економіки Садівської громади, що забезпечує продовольчу безпеку, зайнятість сільського населення, сприяє створенню робочих місць, підтримує розвиток сільських територій. Основний вид діяльності: вирощування зернових, бобових і насіння олійних культур; розведення великої рогатої худоби молочних порід.

На території Садівської громади відсутні промислові підприємства, які впливають на забруднення середовища, але наявні кілька складів зберігання хімічних засобів захисту рослин, що несуть негативний вплив на довкілля, життя і здоров’я людини. Згідно Актів інвентаризації, сумарна кількість заборонених і

непридатних до використання хімічних засобів захисту на території громади, у 2022 році склала близько 59,769 тон.

Стратегією не передбачено будівництво нових виробничих потужностей чи нових об'єктів підвищеної небезпеки, що можуть спричинити викиди небезпечних забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Відповідно до проєкту Стратегії, з 11096 осіб населення Садівської сільської територіальної громади, лише 2282 осіб мають централізоване водопостачання (20,5%), а 1523 осіб централізоване водовідведення (13,7%). Саме тому, з метою підвищення якості комунальних послуг Стратегією визначено оперативну ціль із забезпечення якісного водопостачання та водовідведення, будівництво очисних споруд. Реалізація цілі здійсниться шляхом виконання завдання з будівництва глибоководних свердловин, модернізації та введення в дію очисних споруд.

Для вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами у с. Сад придбано та визначено місця розташування 30 контейнерів для їх збору, що майже повною мірою вирішило питання зі збору ТПВ.

Мережа закладів освіти Садівської сільської ради становить: 4 ліцеї (3 філії), 4 заклади дошкільної освіти та 3 структурних підрозділи в закладах загальної середньої освіти, 2 заклади позашкільної освіти.

Комунальним некомерційним підприємством «Центр первинної медико – санітарної допомоги» Садівської сільської ради Сумського району Сумської області протягом 2022 року забезпечувалося безперебійне надання населенню первинної медичної допомоги та профілактика захворюваності.

До складу Підприємства входять 3 амбулаторії загальної практики сімейної медицини та 6 фельдшерських пунктів. Одним із пріоритетів галузі охорони здоров’я Садівської сільської ради є забезпечення доступності якісної медичної допомоги населенню, забезпечення лікарськими засобами населення, у тому числі безоплатний та пільговий відпуск лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування.

Очікується проведення капітального та поточного ремонту об'єктів соціальної інфраструктури (заклади освіти, культури, охорони здоров'я), а також виготовлення проектно-кошторисної документації, проведення модернізації об'єктів соціальної інфраструктури.

Стратегією передбачено облаштування зелених зон та зон спортивного відпочинку біля водойм, а також озеленення населених пунктів громади.

Документи державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки», Звіт про стратегічну екологічну оцінку вважаю підтримати у даній редакції.

В.о. начальника управління
охорони здоров’я
Сумської обласної державної
адміністрації **Анатолій КОТЛЯР**

Додаток 2

СУМСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Департамент захисту довкілля та енергетики

майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40000, (0542) 70-09-55

E-mail: ecoe@sm.gov.ua Код ЄДРПОУ 43518790

19. 06. 2023 № 01-17/1200 На № 04-15/1/920 від 17.05.2023

Садівська сільська рада
Сумського району

вул. Войти, 5, с. Сад, Сумський р-н, 42343
e-mail: sad.fin@ukr.net

Про надання зауважень
та пропозицій

До Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації на розгляд надійшов проєкт документа державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки» (далі – проєкт Стратегії) та звіт про його стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт).

За результатами розгляду вищевказаних документів надаємо наступні зауваження та пропозиції.

Заходи щодо впровадження системи поводження з відходами у громаді потребують коригування у зв'язку з нижченаведеним:

1) згідно з розділом 5 проєкту Стратегії передбачається облаштування місця видалення твердих побутових відходів (далі – ТПВ) відповідно до норм законодавства, придбання спецтехніки для захоронення ТПВ, в той час як відповідно до Регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації-керівника обласної військової адміністрації від 16.11.2022 № 419-ОД, на території Сумського кластеру, до складу якого входить Садівська сільська територіальна громада, передбачений єдиний регіональний полігон ТПВ на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району. Всі інші полігони та сміттєзвалища підлягають закриттю та рекультивації до 2030 року згідно з графіком, який повинен бути відображений у місцевому плані управління відходами;

2) відповідно до пункту 3.1 «Атмосферне повітря» Звіту передбачено запровадження новітніх технологій утилізації та видалення твердих побутових відходів, проте стратегічна ціль В.2 «Формування системи поводження з побутовими відходами» проєкту Стратегії не містить завдань щодо їх запровадження, у Звіті відсутня конкретна інформація щодо вказаних технологій та їх впливу на довкілля;

3) відповідно до пункту 18 таблиці 6.2 «Вплив проєктних заходів на

складові довкілля» Звіту передбачається негативний вплив на довкілля від спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами, проте у проєкті Стратегії та інших розділах Звіту конкретна інформація про вказані об'єкти відсутня, їх вплив на довкілля не оцінений.

Враховуючи вищевикладене, звертаємо увагу на необхідність розробки заходів щодо впровадження системи поводження з відходами та їх реалізації відповідно до положень Регіонального плану управління відходами у Сумській області до 2030 року, у взаємодії з іншими громадами Сумського кластеру. У проєкті Стратегії пропонуємо передбачити заходи щодо рекультивації існуючого сміттєзвалища.

Пропонуємо конкретизувати наступні завдання оперативних цілей В.3.1 «Поліпшення екологічного стану довкілля» та В.3.2 «Екологічна безпека» проєкту Стратегії:

1) відновлення та підтримка сприятливого екологічного стану та гідрологічного режиму природних об'єктів громади (вказати конкретні об'єкти, що потребують цих заходів);

2) охорона і стале використання водних ресурсів, ґрунтів, земель, атмосферного повітря, біологічного й ландшафтного різноманіття;

3) проведення природоочисних та відновлювальних робіт;

4) відновлення навколишнього природного середовища.

Після уточнення даних пропонуємо внести до Звіту відповідну інформацію щодо ймовірного негативного чи позитивного впливу цих заходів на довкілля.

Звертаємо увагу на те, що Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695, та Стратегією регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 роки, затвердженою Рішенням обласної ради восьмого скликання 11.12.2020, передбачене збільшення частки природоохоронних територій області. На території Садівської сільської ради розташовано 7 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 646,34 га, що становить всього 1,96 % від загальної площі земель сільської ради.

У зв'язку з вищевикладеним, рекомендуємо передбачити збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду шляхом пошуку нових, цінних природних територій та місць поширення рідкісних видів рослин і тварин. Зокрема, пропонуємо розглянути можливість погодження оголошення ландшафтного заказника місцевого значення «Степне» на площі 86,2 га. Копія листа Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації від 10.05.2023 № 01-17/901 про оголошення заказника, адресованого сільському голові с. Сад Сумського району, додається (в електронному вигляді).

У розділі 2 Звіту інформація про поточний стан довкілля наведена по області в цілому, в той час як питання поводження з відходами, стану водних ресурсів (у т.ч. щодо водопостачання та водовідведення, технічного стану та ефективності очисних споруд), наявності та стану територій та об'єктів природно-заповідного фонду, і т.д. безпосередньо на території громади не висвітлені.

У розділі 4 Звіту зазначено, що інформація про вплив заходів проєкту Стратегії на зміну клімату розглянута у розділі 3, в той час як зазначена інформація у вказаному розділі відсутня.

Розділ 7 «Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування» Звіту не повністю відповідає вимогам статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон), оскільки містить загальні положення законодавства, без прив'язки до стратегічних та оперативних цілей проєкту Стратегії. Пропонуємо викласти передбачену розділом інформацію у табличній формі із зазначенням конкретних цілей, їх ймовірного негативного впливу на довкілля та відповідних заходів запобігання, зменшення та пом'якшення негативного впливу.

Розділ 8 «Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення» Звіту не повністю відповідає вимогам статті 11 Закону з огляду на нижченаведене:

1) відсутня інформація про здійснення та результати порівняльного аналізу та аналізу тенденцій, які були передбачені заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;

2) відсутні висновки щодо результатів цільового аналізу.

У таблиці 9.1 «Пропонована Звітом СЕО програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля» потребують коригування показники моніторингу, зазначені у пунктах 3-7, оскільки відповідно до них збільшення обсягів утворення відходів, зменшення частки утилізованих відходів як вторинної сировини, зменшення кількості та площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду тощо зазначаються як позитивний результат, а зменшення обсягів утворення відходів, збільшення частки утилізованих відходів як вторинної сировини, кількості та площі територій та територій та об'єктів природно-заповідного фонду – як негативний.

Враховуючи вищевикладене, рекомендуємо скоригувати проєкт Стратегії та Звіт відповідно до викладених у цьому листі зауважень та пропозицій.

Питання щодо затвердження проєкту документа державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023-2027 роки» пропонуємо розглянути після внесення відповідних коригувань.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим. (в електронному вигляді)

Директор Департаменту **Ірина КАШПУР**

Олена Яценко 70-09-51

10.08.2023 № 01-17/901 На №_____від _____

Сільському голові с. Сад
Сумського району
Івану КРЮЧКОВУ

Про оголошення заказника

Шановний Іване Олексійовичу!

На виконання завдань, визначених Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695, Департаментом захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації підготовлено матеріали створення об'єкту природно-заповідного фонду – ландшафтного заказника місцевого значення «Степне» загальною площею 133,8 га, з них 86,2 га у межах Садівської сільської ради Сумського району.

Територія, пропонована для надання їй природоохоронного статусу, розташована на північ від с. Терешківка і представлена типовими, сильно розчленованими лесовими рівнинами з сірими і темно-сірими опідзоленими ґрунтами, з дібровами, ярами і сильно врізаними балками.

Метою створення заказника є збереження залишків типових ландшафтів північного лісостепу, видів флори і фауни, що мають різні ранги охорони, а також, моніторинг сукцесій них процесів, що відбуваються на землях, малопридатних для інтенсивного сільськогосподарського використання.

Під час наукових досліджень проектованого заказника встановлено наявність значної кількості видів рослин і тварин, що підлягають охороні на державному та міжнародному рівні.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до розробленого проекту створення заказника, жодних обмежень в традиційній господарській діяльності для місцевої громади не передбачається. Зокрема, буде дозволено: прохід через територію заказників, збирання рослин, грибів та ягід в порядку загального користування, регульоване випасання худоби та сінокосіння. Відповідно до чинного законодавства, пропонується заборонити: роботи, які можуть привести до зміни гідрологічного режиму; збір рослин, занесених до Червоної книги України; полювання, рубки деревно-чагарникової рослинності; забруднення та засмічення території; розведення багать та випалювання сухої рослинності.

Враховуючи непересічне природоохоронне, наукове, еколого-освітнє, рекреаційне значення території, наявність рідкісних видів тварин і рослин, повторно просимо Вас розглянути на сесії сільської ради питання погодження створення ландшафтного заказників місцевого значення «Степне» на площі 86,2 га. Крім того, просимо надати довідку щодо складу угідь та характеру використання земельних ділянок в межах проектованого об'єкту природно-заповідного фонду.

Прийняте рішення сільської ради, оформлений підписами і печатками картографічний матеріал і довідку щодо складу угідь просимо надати до Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації, повернувши всі примірники.

Додаток: Карта проектованого об'єкту ПЗФ – на 1 арк. у 4 прим.

З повагою

Директор Департаменту **Ірина КАШПУР**

Руслан Бойченко 0664033577
Олена Карлюкова 0663234880

Додаток 3

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (МІНДОВКІЛЛЯ)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15, факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

_____ На № 04-15/3/921 від 17.05.2023

Садівська сільська рада

вул. Войти, 5, с. Сад, Сумський р-н, Сумська обл., 42343

Про стратегічну екологічну оцінку

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянуло проєкт документа державного планування «Стратегія сталого розвитку Садівської сільської територіальної громади на 2023 – 2027 роки» (далі – Стратегія), звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та надає наступні зауваження і пропозиції.

Пропонуємо розглянути доповнення стратегічної цілі «Відновлення природного середовища та покращення екологічного стану громади» Стратегії завданнями та заходами щодо:

створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду, розроблення та реалізації місцевої схеми формування екомережі;

відновлення антропогенно змінених екосистем, рекультивації порушених земель, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель;

відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень.

Відповідно, пропонуємо зазначити показники ефективності реалізації Стратегії індикаторами:

площа лісів та лісистість території;

площа відновлених земель та екосистем, площа рекультивованих земель та земель, на яких проводяться заходи з консервації;

кількість територій та об’єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об’єктів природно-заповідного фонду;

площа територій національної екологічної мережі.

У Стратегії та Звіті пропонуємо додатково врахувати наявність:

UB
Міндовкілля
№25/5-21/9993-23 від 23.06.2023
КЕП: Крамаренко О. В. 23.06.2023 16:13
26B2648ADD3032E1040000009AA43400B50DA900
Сертифікат дійсний з 21.09.2022 00:00 до 20.09.2024 23:59

Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;

Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;

Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117;

Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційного плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямами «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (https://mepr.gov.ua/news/32479.html). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;

Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

Конвенції ООН про боротьбу з опустелюванням, Паризької угоди, інших міжнародних угод природоохоронного спрямування.

Відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» звіт про стратегічну екологічну оцінку має містити інформацію з урахуванням змісту і рівня деталізації документа державного планування, сучасних знань і методів оцінювання.

Проте, у розділі 2 Звіту міститься інформація щодо стану довкілля Сумської області в цілому, а не території проєктування, що є неприпустимим для стратегічної екологічної оцінки Проєкту.

У Звіті мають бути наведенні характеристики стану всіх складових довкілля, визначених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» - флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини, а також опис наслідків для них та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо території Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley.

У розділі 6 Звіту не зазначено можливий вплив на територію Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley.

У розділі 6 Звіту не зазначено про відповідні заходи, які заплановано вжити стосовно негативних наслідків для території Смарагдової мережі UA0000303 - Upper Psel river valley.

У Звіті розглянуто лише одну альтернативу, а саме нульовий сценарій, що не дозволить виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

Заступник Міністра **Олена КРАМАРЕНКО**

Світлана Рожок 206 31 44